

Suvestinė redakcija nuo 2023-06-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [88-2606](#), i. k. 0992330ISAK00000383

Nauja redakcija nuo 2020-05-31:

Nr. [3D-402](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11249

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS SODO AUGALŲ DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS IR SODO AUGALŲ KOKYBĖS REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

1999 m. spalio 7 d. Nr. 383

Vilnius

Įgyvendindamas 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos direktyvą 2008/90/EB dėl prekybos vaisinių augalų dauginamąja medžiaga ir sodininkystei skirtais vaisiniais augalais, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. spalio 12 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/1933, 2003 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvą 2003/61/EB, iš dalies keičiančią direktyvas: 66/401/EEB dėl prekybos pašarinių augalų sėkla, 66/402/EEB dėl prekybos javų sėkla, 68/193/EEB dėl prekybos vynmedžių vegetatyvine dauginamąja medžiaga, 92/33/EEB dėl prekybos daržovių dauginamąja ir sodinamąja medžiaga, išskyrus sėklą, 92/34/EEB dėl prekybos vaisinių augalų dauginamąja medžiaga ir vaisiams auginti skirtais vaisiniais augalais, 98/56/EB dėl prekybos dekoratyvinių augalų dauginamąja medžiaga, 2002/54/EB dėl prekybos runkelių sėkla, 2002/55/EB dėl prekybos daržovių sėkla, 2002/56/EB dėl prekybos sėklinėmis bulvėmis ir 2002/57/EB dėl prekybos aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla Bendrijos lyginamųjų tyrimų ir bandymų atžvilgiu, 2014 m. spalio 15 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2014/96/ES dėl vaisinių augalų dauginamosios medžiagos ir sodininkystės vaisinių augalų, kuriems taikoma Tarybos direktyva 2008/90/EB, ženklinimo, plombavimo ir pakavimo reikalavimų, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. spalio 29 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva (ES) 2019/1813, 2014 m. spalio 15 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2014/97/ES, kuria įgyvendinamos Tarybos direktyvos 2008/90/EB nuostatos dėl tiekėjų ir veislių registracijos ir bendrojo veislių sąrašo, 2014 m. spalio 15 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2014/98/ES, kuria įgyvendinamos Tarybos direktyvos 2008/90/EB nuostatos dėl jos I priede nurodytoms vaisinių augalų gentims ir rūšims taikomų specialių reikalavimų, tiekėjams keliamų specialių reikalavimų ir oficialių patikrinimų išsamių taisyklių, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. gruodžio 12 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva (ES) 2022/2438/EB, 2019 m. spalio 29 d. Komisijos įgyvendinimo

direktyvą (ES) 2019/1813, kuria dėl sertifikuotos dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų etikečių spalvos ir tiekėjo dokumento turinio iš dalies keičiama Komisijos įgyvendinimo direktyva 2014/96/ES dėl vaisinių augalų dauginamosios medžiagos ir sodininkystės vaisinių augalų, kuriems taikoma Tarybos direktyva 2008/90/EB, ženklinimo, plombavimo ir pakavimo reikalavimų,

Preambulės pakeitimai:

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

tvirtinu Privalomųjų rinkai tiekiamos sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų kokybės reikalavimų aprašą (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

EDVARDAS MAKELIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
1999 m. spalio 7 d. įsakymu Nr. 383
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. 3D-402
redakcija)

**PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS SODO AUGALŲ DAUGINAMOSIOS
MEDŽIAGOS IR SODO AUGALŲ KOKYBĖS REIKALAVIMŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Privalomųjų rinkai tiekiamos sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų kokybės reikalavimų aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja privalomuosius reikalavimus sodo augalų dauginamajai medžiagai, tiekiamai rinkai, ir ruošiamiems ir tiekiamiems rinkai sodo augalams, skirtiems vaisiams ir uogoms auginti.

2. Aprašo tikslas – užtikrinti kokybiškos, neužkrėstos reguliuojamais nekarantiniais kenkėjais (toliau – kenkėjai) sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų, skirtų vaisiams ir uogoms auginti, paruošimą bei tiekimą rinkai.

3. Aprašas privalomas fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – asmenys), užsiimantiems sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų tiekimu rinkai.

4. Apraše nustatyti reikalavimai taikomi augalų gentims ir rūšims, išvardytiems 1 priede, jų hibridams ir kitų augalų genčių arba rūšių, arba jų hibridų poskiepiams ir kitoms augalo dalims, jei minėtų genčių, rūšių ar jų hibridų sodo augalų dauginamoji medžiaga yra arba turi būti į juos įskiepyta.

5. Apraše nustatyti reikalavimai netaikomi dauginamajai medžiagai ir sodo augalams, kurie skirti:

5.1. išvežti į ne Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybes, jei jų tapatumas yra lengvai nustatomas ir jie laikomi pakankamai izoliuoti. Tapatumo nustatymo ir izoliavimo priemonės tvirtina Europos Komisija (toliau – EK);

5.2. bandymams ar mokslo tikslams;

5.3. selekciniam darbui;

5.4. genetinei įvairovei išsaugoti.

**II SKYRIUS
PAGRINDINĖS SĄVOKOS**

6. Apraše vartojamos sąvokos:

6.1. **Atrinktas motininis sodo augalas** – motininis sodo augalas, tiekėjo teikiamas pripažinti superelitiniu motininio sodo augalu.

6.2. **Augalo klonas** – vegetatyvinių augalo palikuonių visuma.

6.3. **Elitinis motininis sodo augalas** – elitinei dauginamajai medžiagai išauginti skirtas motininis sodo augalas.

6.4. **Iš esmės be defektų** – požymis, rodantis, kad defektų (pažeidimų, pakitusios spalvos, surandėjusių ar išdžiūvusių audinių), kurie galėtų turėti įtakos pačios dauginamosios medžiagos ar sodo augalų kokybei arba sumažintų jos naudingumą, yra ne daugiau, nei numatoma ją tinkamai auginant ir tvarkant, ir tai atitinka gerąją auginimo ir tvarkymo praktiką.

6.5. **Iš esmės be reguliuojamų nekarantininių kenkėjų** – požymis, rodantis, kad reguliuojamų nekarantininių kenkėjų ant dauginamosios medžiagos ar sodo augalų yra tiek mažai, kad užtikrinama priimtina dauginamosios medžiagos kokybė ir naudingumas.

6.6. **Reguliuojamas nekarantininis kenkėjas** – augalams ar augaliniams produktams žalingas bet kurios rūšies, padermės ar biotipo augalas, gyvūnas arba patogeninis mikroorganizmas, nurodytas aprašo 2, 3 ar 4 prieduose.

6.7. **Kriogeninis augalų medžiagos konservavimas** – iki ypač žemos temperatūros atšaldytos augalų medžiagos laikymas, siekiant išlaikyti augalų medžiagą gyvybingą.

6.8. **Laboratorinis tyrimas** – mėginio tyrimas laboratorijoje.

6.9. **Motininio sodo augalo atnaujinimas** – motininio sodo augalo pakeitimas kitu, iš jo vegetatyviniu būdu išaugintu, augalu.

6.10. **Motininis sodo augalas** – dauginamajai medžiagai išauginti skirtas sodo augalas.

6.11. **Sertifikuotas motininis sodo augalas** – sertifikuotai dauginamajai medžiagai išauginti skirtas motininis sodo augalas.

6.12. **Sodo augalas** – augalas, skirtas vaisiams ir uogoms auginti.

6.13. **Sodo augalų dauginamoji medžiaga** – dauginamoji medžiaga, skirta tam tikros veislės sodo augalams dauginti ir auginti.

6.14. **Sodo augalų dauginamosios medžiagos kategorija** – tam tikros sodo augalų rūšies dauginamosios medžiagos kokybės grupė, nustatoma pagal šį aprašą. Sodo augalų dauginamosios medžiagos kategorijos yra šios: superelitinė, elitinė, sertifikuota ir CAC dauginamoji medžiaga.

6.15. **Sodo augalų dauginamosios medžiagos siunta** – tam tikras kiekis vienos veislės ir kategorijos sodo augalų dauginamosios medžiagos, kurią galima atpažinti pagal vienalytiškumą ir kilmę.

6.16. **Sodo augalų mikrodauginimas** – greitas sodo augalų medžiagos vegetatyvinis dauginimas naudojant in vitro diferencijuotus vegetatyvinius pumpurus arba iš sodo augalo paimtą meristemą, kai siekiama išauginti daug sodo augalų.

6.17. **Superelitinis motininis sodo augalas** – superelitinei dauginamajai medžiagai išauginti skirtas motininis sodo augalas.

6.18. **Vaisius vedantis sodo augalas** – iš motininio sodo augalo išaugintas augalas, kuriam leidžiama subrandinti vaisius, kad būtų galima patikrinti to motininio sodo augalo veislės tapatumą.

6.19. **Vegetatyvinis dauginimas** – motininių augalų dauginimas iš vegetatyvinių augalų dalių siekiant gauti pakankamai tos pačios kategorijos motininių augalų.

6.20. **Vizualusis augalų tikrinimas** – augalų ar jų dalių apžiūra arba tikrinimas lęšiu, stereoskopu ar mikroskopu.

6.21. Kitos apraše vartojamos sąvokos apibrėžiamos Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme.

III SKYRIUS SODO AUGALŲ DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS IR KATEGORIJOS

7. Sodo augalų dauginamoji medžiaga skirstoma į šias kategorijas:

7.1. superelitinė dauginamoji medžiaga – dauginamoji medžiaga, išauginta pagal bendrai pripažintus dauginimo metodus, išlaikiusi veislės tapatumą, įskaitant veislės pomologines savybes, apsaugota nuo ligų, atitinkanti apraše nurodytus reikalavimus, keliamus superelitinei dauginamajai medžiagai ir skirta elitinei dauginamajai medžiagai išauginti;

7.2. elitinė dauginamoji medžiaga – dauginamoji medžiaga, išauginta tiesiogiai arba tam tikrą laiką vegetatyviai dauginant superelitinę dauginamąją medžiagą pagal bendrai pripažintus dauginimo metodus, išlaikiusi veislės tapatumą, įskaitant veislės pomologines savybes, apsaugota nuo ligų, atitinkanti apraše nurodytus reikalavimus, keliamus elitinei dauginamajai medžiagai ir skirta sertifikuotai dauginamajai medžiagai išauginti;

7.3. sertifikuota dauginamoji medžiaga – dauginamoji medžiaga, išauginta tiesiogiai arba gauta tam tikrą laiką vegetatyviniu būdu dauginant elitinę dauginamąją medžiagą ir atitinkanti apraše nurodytus reikalavimus, keliamus sertifikuotai dauginamajai medžiagai;

7.4. CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*) medžiaga – dauginamoji medžiaga ir sodo augalai, kurie atitinka šiai kategorijai keliamus reikalavimus, nustatytus apraše.

IV SKYRIUS

SUPERELITINIŲ MOTININIŲ SODO AUGALŲ ATITIKTIS NUSTATYTIEMS REIKALAVIMAMS

8. Superelitiniai motininiai sodo augalai turi atitikti šiuos reikalavimus:

8.1. Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė augalininkystės tarnyba) turi įvertinti, ar superelitinio motininio sodo augalo veislė atitinka bent vieną iš toliau išvardytų reikalavimų:

8.1.1. Oficialiajame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius, jei veislė įrašyta į ES valstybių narių nacionalinius augalų veislių sąrašus ir jei veislei yra Lietuvos Respublikoje suteikta teisinė apsauga;

8.1.2. sodo augalų techninėje anketoje išvardytus požymius. Sodo augalų techninė anketa teikiama kartu su paraiška sodo augalų veislę įregistruoti į Nacionalinį augalų veislių sąrašą bet kurioje ES valstybėje narėje;

8.1.3. sodo augalų techninėje anketoje išvardytus požymius. Sodo augalų techninė anketa teikiama kartu su paraiška, siekiant sodo augalų veislei suteikti teisinę apsaugą;

8.1.4. Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius, jei tokia veislė jau yra įrašyta Nacionaliniame augalų veislių sąrašė;

8.2. jei veislė atitinka aprašo 8.1.2 ar 8.1.3 papunkčių reikalavimus, Valstybinė augalininkystės tarnyba superelitinį motininį augalą pripažįsta tik jei ES valstybės narės ar trečiosios šalies parengtoje ataskaitoje pateikiami įrodymai, kad atitinkama sodo augalų veislė yra išskirtinė, vienoda ir stabili. Kol sodo augalų veislė dar neįrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, atitinkamas superelitinis motininis augalas ir iš jo išauginta sodo augalų dauginamoji medžiaga gali būti naudojami tik elitinei arba sertifikuotai sodo augalų dauginamajai medžiagai auginti. Draudžiama prekiauti tokia superelitine, elitine ar sertifikuota sodo augalų dauginamąja medžiaga;

8.3. jei superelitinio motininio sodo augalo atitiktį Oficialiajame sodo augalų veislės apraše išvardytiems požymiams nustatyti įmanoma tik vadovaujantis vaisius vedančio augalo požymiais, veislės požymiai nustatomi vaisius vedančio augalo, išauginto iš superelitinio motininio sodo augalo, vaisiuose. Tokie vaisius vedantys augalai laikomi atskirai nuo superelitinių motininių sodo augalų ir superelitinės dauginamosios medžiagos. Vaisius vedantys augalai turi būti apžiūrimi tinkamiausiu metu, atsižvelgiant į klimato ir atitinkamų genčių ar rūšių augalų augimo sąlygas;

8.4. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas reguliariai turi tikrinti ar:

8.4.1. superelitinių motininių augalų veislės požymiai atitinka Oficialiajame sodo augalų veislės apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše, nurodyto aprašo 8.1.1 ar 8.1.4 papunkčiuose, išvardytus požymius;

8.4.2. atnaujinti superelitiniai motininiai augalai atitinka jiems keliamus reikalavimus, nurodytus apraše;

8.5. turi būti iš esmės be defektų, kurie vėliau galėtų turėti įtakos paties superelitinio motininio augalo kokybei. Vizualųjį superelitinių motininių sodo augalų tikrinimą atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas;

8.6. atitinkama superelitinių motininių sodo augalų gentis ar rūšis turi būti neužkrėsta kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas vizualiai tikrina superelitinius motininius sodo augalus auginimo patalpose ir sodo augalų dauginamosios medžiagos siuntose (toliau – siunta) dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdami į atitinkamą gentį ar rūšį kaip nurodyta aprašo 5 priede;

8.7. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš superelitinių motininių sodo augalų ir atlieka tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta aprašo 5 priede.

9. Kilus įtarimui, kad superelitinių motininių sodo augalų atitinkama gentis ar rūšis, nurodyta aprašo 1 priede, užkrėsta kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba paima mėginius iš superelitinių motininių sodo augalų ir atlieka tyrimus.

10. Valstybinė augalininkystės tarnyba, siekdama nustatyti užsikrėtimą kenkėjais, mėginius, nurodytus aprašo 8.7 papunktyje ir 9 punkte, ima ir tyrimus atlieka pagal *Europos ir Viduržemio jūros regiono augalų apsaugos organizacijos (toliau – EAAO)* arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba mėginius ima ir tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

11. Mėginiai tiriami Valstybinės augalininkystės tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratorijoje.

12. Leidžiama superelitinius motininius sodo augalus laikyti kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu. Jei superelitiniai motininiai augalai laikomi kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu, tokiai sodo augalų dauginamajai medžiagai aprašo 8.6–8.7 papunkčių ir 9 punkto nuostatos netaikomos.

13. Superelitiniai motininiai sodo augalai auginami vazonuose be dirvožemio ar sterilizuotoje auginimo terpėje. Siekiant atsekti superelitinius motininius sodo augalus, jie turi būti paženklinėti etiketėmis.

14. Jei superelitiniai motininiai sodo augalai auginami dirvožemyje, jis negali būti užkrėstas aprašo 4 priede nurodytais tam tikrai sodo augalų genčiais ar rūšiais būdingais kenkėjais ir kenkėjais,

kurie perneša virusus. Kenkėjai, būdingi atitinkamai sodo augalų genčiai ir rūšiai, nustatomi paėmus mėginius ir atlikus tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima dirvožemio mėginius. Dirvožemio tyrimai atliekami prieš sodinant superelitinius motininius sodo augalus ir, jeigu kyla įtarimų dėl užkrėtimo kenkėjais, tyrimai kartojami superelitiniais motininiais sodo augalais augant.

15. Jei superelitiniai motininiai sodo augalai auginami dirvožemyje, dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami atsižvelgiant į klimato sąlygas ir kenkėjų, nurodytų aprašo 4 priede, biologines savybes.

16. Leidžiama neatlikti dirvožemio tyrimų, jei tam tikros genties ar rūšies sodo augalai, kurie yra kenkėjų, nurodytų aprašo 4 priede, augalai šeimininkai, dirvožemyje nebuvo auginti bent penkerius metus ir nekyla įtarimų, kad atitinkamų kenkėjų tame dirvožemyje yra.

17. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikusi tikrinimą, nustatė, kad dirvožemyje nėra aprašo 4 priede atitinkamai genčiai ar rūšiai nurodytų kenkėjų ir kenkėjų, kurie perneša virusus.

18. Dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami pagal *EAAO* arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

19. Superelitiniai motininiai sodo augalai dauginami vegetatyviniu arba mikrodauginimo būdu, kad būtų gauti superelitiniai sodo augalai ar atnaujinti superelitiniai motininiai sodo augalai. Dauginimas ar mikrodauginimas vykdomas pagal *EAAO* arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, sodo augalų dauginamosios medžiagos tiekėjas taiko nacionalinius protokolus. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

20. Superelitiniai motininiai sodo augalai auginami atskirai nuo atrinktųjų superelitinių motininių sodo augalų patalpose, kurios yra apsaugotos nuo vabzdžių ir kuriose užtikrinama, kad per visą auginimo procesą nepatektų oru ar iš kitų galimų šaltinių perduodama infekcija. Superelitiniai motininiai sodo augalai turi būti paženklinami etiketėmis, siekiant juos atsekti.

21. Superelitiniai motininiai sodo augalai auginami, kol superelitinių motininių sodo augalų veislė išlieka stabili ar aplinkos sąlygos, kuriomis tokie augalai auginami, nekinta, taip pat įvertinami bet kurie kiti veiksniai, darantys poveikį veislės stabilumui. Leidžiama atnaujinti superelitinius motininius sodo augalus, kol superelitinių motininių sodo augalų veislė išlieka stabili

ar aplinkos sąlygos, kuriomis tokie augalai auginami, nekinta, taip pat įvertinami bet kurie kiti veiksniai, darantys poveikį veislės stabilumui.

22. Kiekvienai sodo augalų genčiai ar rūšiai ir kategorijai taikomi tikrinimo, mėginių ėmimo ir tyrimų reikalavimai yra nurodyti aprašo 5 priede.

23. Jei superelitinis motininis sodo augalas neatitinka aprašo 8–22 punktų reikalavimų, tiekėjas jį pašalina, kad jis nebūtų šalia kito superelitinio motininio sodo augalo. Toks pašalintas superelitinis motininis sodo augalas gali būti naudojamas kaip elitinė, sertifikuota dauginamoji medžiaga ar CAC medžiaga, jeigu atitinka apraše atitinkamoms kategorijoms nustatytus reikalavimus.

24. Tiekėjas gali nešalinti superelitinio motininio sodo augalo, jei imsis reikiamų priemonių užtikrinti, kad superelitinis motininis sodo augalas vėl atitiktų aprašo 8–22 punktų reikalavimus.

25. Jei nustatomas atitinkamai genčiai ar rūšiai kenkėjas, nurodytas aprašo 2 ir 3 prieduose, tiekėjas pašalina užkrėstą superelitinį motininį sodo augalą, kad jis nebūtų šalia kito superelitinio motininio sodo augalo pagal aprašo 23 punkto reikalavimus ar imasi reikiamų priemonių pagal aprašo 24 punkto reikalavimus arba taiko reikalavimus, nurodytus aprašo 5 priede.

V SKYRIUS

ATRINKTŲJŲ SUPERELITINIŲ MOTININIŲ SODO AUGALŲ IR ATNAUJINTŲ SUPERELITINIŲ MOTININIŲ SODO AUGALŲ ATITIKTIS NUSTATYTIEMS REIKALAVIMAMS

26. Atrinktojo superelitinio motininio sodo augalo tam tikra gentis ar rūšis turi būti neužkrėsta kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas, auginimo patalpose, vizualiai tikrina atrinktąjį superelitinį motininį sodo augalą dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdami į atitinkamą gentį ar rūšį, kaip nurodyta aprašo 5 priede.

27. Kilus įtarimui dėl atrinktojo superelitinio motininio sodo augalo užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš atrinktojo superelitinio motininio sodo augalo ir atlieka tyrimus.

28. Siekdama nustatyti superelitinio motininio sodo augalo užkrėtimą kenkėjais, Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš superelitinių motininių sodo augalų ir atlieka tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta aprašo 5 priede. Mėginiai imami ir tyrimai atliekami atsižvelgiant į klimato sąlygas, palankiausias aptikti kenkėjus, augalo augimo sąlygas ir kenkėjų biologines savybes.

29. Mėginiai tiriami Valstybinės augalininkystės tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratorijoje.

30. Valstybinė augalininkystės tarnyba, siekdama nustatyti atrinktojo superelitinio motininio augalo užsikrėtimą kenkėjais, mėginius, nurodytus aprašo 27 ir 28 punktuose, ima ir tyrimus atlieka pagal *EAAO* arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

31. Siekiant nustatyti, ar atrinktieji superelitiniai motininiai sodo augalai yra neužkrėsti virusais, viroidais, ligas sukeliančiais į virusus panašiais organizmais ir fitoplazmomis, taikomas biologinis indeksavimo, naudojant indikatorinius augalus, tyrimų metodas. Leidžiama naudoti ir kitus tyrimų metodus, jeigu tais metodais gaunamų rezultatų patikimumas prilygtų biologinio indeksavimo, naudojant indikatorinius augalus, patikimumui.

32. Atrinktieji superelitiniai motininiai sodo augalai auginami atskirai nuo superelitinių motininių sodo augalų patalpose, kurios yra apsaugotos nuo vabzdžių ir kuriose užtikrinama, kad per visą auginimo procesą nepatektų oru ar iš kitų galimų šaltinių perduodama infekcija, kol bus gauti laboratorinių tyrimų dėl užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 2 ir 3 prieduose, rezultatai.

33. Atrinktas superelitinis motininis sodo augalas turi būti vizualiai patikrintas, paimti mėginiai ir atlikti tyrimai tik dėl perduodamų per žiedadulkes tam tikrai augalų genčiai ar rūšiai aprašo 3 priede nurodytų virusų, viroidų ar ligas sukeliančių į virusus panašių organizmų, jei:

33.1. jis yra sėjinukas, o Valstybinė augalininkystės tarnyba nustatė, kad sėjinukas yra išaugintas iš augalo sėklos, kuriai nenustatyti užkrėtimo virusais, viroidais, ligas sukeliančių į virusus panašių organizmų požymiai;

33.2. auginami vazonuose sterilizuotoje auginimo terpėje, atskirai nuo superelitinių motininių sodo augalų patalpose, kurios yra apsaugotos nuo vabzdžių ir kuriose užtikrinama, kad per visą auginimo procesą nepatektų oru ar iš kitų galimų šaltinių perduodama infekcija. Atrinktieji superelitiniai motininiai sodo augalai turi būti paženklinėti etiketėmis, siekiant juos atsekti.

34. Atnaujintų superelitinių motininių sodo augalų tam tikra gentis ar rūšis turi būti neužkrėsta kenkėjais, nurodytais aprašo 2 ir 3 prieduose. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas, auginimo patalpose, vizualiai tikrina atnaujintą superelitinį motininį sodo augalą dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdami į atitinkamą gentį ar rūšį kaip nurodyta aprašo 5 priede. Kilus įtarimui dėl atnaujinto superelitinio motininio sodo augalo užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius ir atlieka tyrimus.

35. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš atnaujintų superelitinių motininių sodo augalų ir atlieka tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta aprašo 5 priede.

36. Valstybinė augalininkystės tarnyba, siekdama nustatyti užsikrėtimą kenkėjais, mėginius, nurodytus aprašo 34 ir 35 punktuose, ima ir tyrimus atlieka pagal *EAAO* arba kitus tarptautinių mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba mėginius ima ir tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

37. Atnaujintų superelitinių motininių sodo augalų tam tikra gentis ar rūšis turi būti neužkrėsta kenkėjais, nurodytais aprašo 2 ir 3 prieduose. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas, auginimo patalpose, vizualiai tikrina atnaujintą superelitinį motininį sodo augalą dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdami į atitinkamą gentį ar rūšį kaip nurodyta aprašo 5 priede. Kilus įtarimui dėl atnaujinto superelitinio motininio sodo augalo užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius ir atlieka tyrimus.

38. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš atnaujintų superelitinių motininių sodo augalų ir atlieka tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta aprašo 5 priede.

39. Valstybinė augalininkystės tarnyba, siekdama nustatyti užsikrėtimą kenkėjais, mėginius, nurodytus aprašo 37 ir 38 punktuose, ima ir tyrimus atlieka pagal *EAAO* arba kitus tarptautinių mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba mėginius ima ir tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

40. Mėginiai tiriami Valstybinės augalininkystės tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratorijoje.

41. Siekiant nustatyti, ar atnaujinti superelitiniai motininiai sodo augalai yra neužkrėsti virusais, viroidais, ligas sukeliančiais į virusus panašiais organizmais ir fitoplazmomis, taikomas biologinis indeksavimo, naudojant indikatorinius augalus, tyrimų metodas. Leidžiama naudoti ir kitus tyrimų metodus, jeigu gaunamų rezultatų patikimumas prilygtų biologinio indeksavimo, naudojant indikatorinius augalus, patikimumui.

42. Atnaujinti superelitiniai motininiai sodo augalai turi būti neužkrėsti virusais ir viroidais, nurodytais aprašo 3 priede. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas vizualiai tikrina

auginimo patalpose ir siuntose atnaujintus superelitinius motininius sodo augalus dėl užsikrėtimo virusais ir viroidais, kurie nurodyti aprašo 3 priede.

VI SKYRIUS
SUPERELITINĖS DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS, SUPERELITINIŲ
MOTININIŲ POSKIEPIŲ, SUPERELITINIŲ POSKIEPIŲ, KAI DAUGINAMOJI
MEDŽIAGA NEPRIKLAUSO VEISLEI, ATITIKTIS NUSTATYTIEMS
REIKALAVIMAMS

43. Superelitinė dauginamoji medžiaga, išskyrus superelitinius motininius sodo augalus ir superelitinius poskiepius, kai sodo augalų dauginamoji medžiaga nepriklauso veislei, turi atitikti šiuos reikalavimus:

43.1. turi būti vegetatyvinio dauginimo ar mikrodauginimo būdu tiesiogiai išauginta iš superelitinio motininio augalo, kurį Valstybinė augalininkystės tarnyba, vadovaudamasi aprašo nuostatomis, pripažino kaip superelitinį motininį sodo augalą;

43.2. atitinka Oficialiajame sodo augalų veislės apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius. Valstybinė augalininkystės tarnyba įvertina:

43.2.1. į Nacionalinį augalų veislių sąrašą įrašytų veislių, taip pat veislių, kurioms taikoma augalo veislės teisinė apsauga, atitiktį Oficialiajame sodo augalų veislės apraše išvardytiems požymiams;

43.2.2. į Nacionalinį augalų veislių sąrašą įrašytų veislių atitiktį Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytiems požymiams;

43.3. superelitinė dauginamoji medžiaga pripažįstama, tik jei yra bet kurios atsakingos oficialios įstaigos ES arba trečiojoje šalyje parengta ataskaita, kurioje įrodoma, kad atitinkama veislė yra išskirtinė, vienoda ir stabili. Tačiau, kol veislė dar neįrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, atitinkamas motininis augalas ir iš jo išauginta dauginamoji medžiaga gali būti naudojami tik elitinei arba sertifikuotai dauginamajai medžiagai auginti ir jais negali būti prekiaujama kaip superelitine, elitine ar sertifikuota dauginamąja medžiaga;

43.4. turi būti iš esmės be defektų, kurie vėliau galėtų turėti įtakos superelitinės dauginamosios medžiagos kokybei. Superelitinės dauginamosios medžiagos vizualų tikrinimą atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas;

43.5. atitinkama gentis ar rūšis turi būti neužkrėsta kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas vizualiai tikrina superelitinę dauginamąją medžiagą auginimo patalpose ir siuntose dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdami į atitinkamą gentį ar rūšį kaip nurodyta aprašo 5 priede;

43.6. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš superelitinės dauginamosios medžiagos ir atlieka tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta aprašo 5 priede;

43.7. auginama vazonuose be dirvožemio ar sterilizuotoje auginimo terpėje, atskirai nuo superelitinių motininių augalų patalpose, kurios yra apsaugotos nuo vabzdžių ir užtikrinant, kad per visą auginimo procesą nepatektų oru ar iš kitų galimų šaltinių perduodama infekcija. Superelitinė dauginamoji medžiaga turi būti paženklinta etiketėmis, siekiant ją atsekti.

44. Įtarus, kad superelitinė dauginamoji medžiaga užkrėsta kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba ima superelitinės dauginamosios medžiagos mėginius ir atlieka tyrimus.

45. Tyrimai atliekami Valstybinės augalininkystės tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratorijoje.

46. Kiekvienai sodo augalų superelitinės dauginamosios medžiagos genčiai ar rūšiai ir kategorijai taikomi tikrinimo, mėginių ėmimo ir tyrimų reikalavimai yra nurodyti aprašo 5 priede.

47. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas reguliariai turi tikrinti superelitinės dauginamosios medžiagos veislės požymių atitiktį Oficialiajame sodo augalų veislės apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytiems požymiams.

48. Valstybinė augalininkystės tarnyba, siekdama nustatyti užsikrėtimą kenkėjais, mėginius, nurodytus aprašo 43.6 papunktyje ir 44 punkte, ima ir tyrimus atlieka pagal EAAO arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

49. Leidžiama superelitinę dauginamąją medžiagą laikyti kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu. Aprašo 43.5–43.6 papunkčių ir 44 punkto nuostatos netaikomos, jei superelitinė dauginamoji medžiaga:

49.1. laikoma kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu;

49.2. išauginta teritorijose, kurios pagal atitinkamus tarptautinius fitosanitarijos priemonių standartus yra žinomos ar nustatytos kaip neužkrėstos atitinkamais karantininiais kenkėjais („Reikalavimai kenkėjais neužkrėstoms teritorijoms nustatyti“. ISPM Nr. 4 (1995), Roma, IPPC, FAO 2017).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

50. Jei superelitinė dauginamoji medžiaga auginama dirvožemyje, jis turi būti neužkrėstas aprašo 4 priede nurodytais kenkėjais, būdingais tam tikrai genčiai ar rūšiai, taip pat kenkėjais, kurie perneša virusus.

51. Dirvožemio neužkrėtimas kenkėjais nustatomas paėmus mėginius ir atlikus tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima dirvožemio mėginius. Dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami, įvertinus kenkėjų biologines savybes ir klimato sąlygas, palankias jiems plisti. Dirvožemio tyrimai atliekami tam tikru laiku prieš sodinant superelitinę dauginamąją medžiagą ir, jeigu kyla įtarimų dėl užkrėtimo kenkėjais, tyrimai kartojami superelitinei dauginamajai medžiagai augant.

52. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei tam tikros genties ar rūšies augalai, kurie yra kenkėjų, nurodytų aprašo 4 priede, augalai šeimininkai, dirvožemyje nebuvo auginti bent penkerius metus ir Tarnybai nekyla įtarimų, kad tame dirvožemyje yra atitinkamų kenkėjų.

53. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikusi tikrinimą, nustatė, kad dirvožemyje nėra aprašo 4 priede atitinkamai genčiai ar rūšiai nurodytų kenkėjų ir kenkėjų, kurie perneša virusus.

54. Dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami pagal *EAAO* arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

55. Jei superelitinė dauginamoji medžiaga neatitinka aprašo 43–54 punktų reikalavimų, tiekėjas ją pašalina, kad ji nebūtų šalia kitos superelitinės dauginamosios medžiagos. Tokia pašalinta superelitinė dauginamoji medžiaga gali būti naudojama kaip elitinė, sertifikuota dauginamoji medžiaga ar CAC medžiaga, jeigu atitinka apraše atitinkamoms kategorijoms nustatytus reikalavimus.

56. Tiekėjas gali nešalinti superelitinės dauginamosios medžiagos, jei imsis reikiamų priemonių užtikrinti, kad superelitinė dauginamoji medžiaga vėl atitiktų aprašo 43–54 punktų reikalavimus.

57. Jei nustatomas atitinkamai genčiai ar rūšiai kenkėjas, nurodytas aprašo 2 ir 3 prieduose, tiekėjas pašalina užkrėstą superelitinę dauginamąją medžiagą, kad ji nebūtų šalia kitos superelitinės dauginamosios medžiagos pagal aprašo 55 punkto reikalavimus, ar imasi reikiamų priemonių pagal aprašo 56 punkto reikalavimus arba taiko reikalavimus, nurodytus aprašo 5 priede.

58. Superelitiniai poskiepai, kai sodo augalų dauginamoji medžiaga nepriklauso veislei, įskaitant superelitinius motininius poskiepius, turi atitikti šiuos reikalavimus:

58.1. superelitiniai motininiai poskiepai turi būti vegetatyvinio dauginimo ar mikrodauginimo būdu tiesiogiai išauginti iš atrinktojo superelitinio motininio sodo augalo, atitinkančio apraše atrinktąjam supereilitiniam motininiam sodo augalui keliamus reikalavimus;

58.2. superelitiniai poskiepai turi būti vegetatyvinio, generatyvinio dauginimo ar mikrodauginimo būdu tiesiogiai išauginti iš superelitinio motininio poskiepio. Jeigu dauginama generatyviniu būdu, apdulkinantys medžiai (apdulkintojai) yra vegetatyvinio dauginimo būdu tiesiogiai išauginti iš motininio augalo;

58.3. turi atitikti rūšies apraše išvardytus požymius;

58.4. turi būti iš esmės be defektų, kurie vėliau galėtų turėti įtakos pačių superelitinių poskiepių kokybei. Superelitinių motininių poskiepių ir superelitinių poskiepių vizualų tikrinimą atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas;

58.5. turi būti neužkręsta kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas vizualiai tikrina auginimo patalpose ir siuntose superelitinius motininius poskiepius ir superelitinius poskiepius dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdami į atitinkamą gentį ar rūšį kaip nurodyta aprašo 5 priede;

58.6. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš superelitinių motininių poskiepių ir superelitinių poskiepių ir atlieka tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta aprašo 5 priede;

58.7 auginama patalpose, kurios yra apsaugotos nuo vabzdžių ir kuriose užtikrinama, kad per visą auginimo procesą nepatektų oru ar iš kitų galimų šaltinių perduodama infekcija. Superelitiniai motininiai poskiepai, ir superelitiniai poskiepai, kai sodo augalų dauginamoji medžiaga nepriklauso veislei, auginami vazonuose sterilizuotoje auginimo terpėje, be dirvožemio. Superelitiniai motininiai poskiepai ir superelitiniai poskiepai, kai sodo augalų dauginamoji medžiaga nepriklauso veislei, turi būti paženklinti etiketėmis, siekiant juos atsekti.

59. Įtarus, kad superelitiniai motininiai poskiepai ir superelitiniai poskiepai užkręsti kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš superelitinių motininių poskiepių ir superelitinių poskiepių ir atlieka tyrimus.

60. Mėginiai tiriami Valstybinės augalininkystės tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratorijoje.

61. Valstybinė augalininkystės tarnyba, siekdama nustatyti superelitinio poskiepio, kai sodo augalų dauginamoji medžiaga nepriklauso veislei, taip pat superelitinio motininio poskiepio

užsikrėtimą kenkėjais, mėginius, nurodytus aprašo 58.6 papunktyje ir 59 punkte, ima ir tyrimus atlieka pagal *EAAO* arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

62. Jei superelitiniai poskiepai laikomi kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu, tokiems poskiepiams aprašo 58.5–58.6 papunkčių ir 59 punkto nuostatos netaikomos.

63. Jei superelitiniai poskiepai, kai sodo augalų dauginamoji medžiaga nepriklauso veislei, ar superelitiniai motininiai poskiepai auginami dirvožemyje, jis turi būti neužkrėstas aprašo 4 priede nurodytais kenkėjais, būdingais tam tikrai genčiai ar rūšiai, taip pat kenkėjais, kurie perneša virusus. Neužsikrėtimas kenkėjais nustatomas paėmus mėginius ir atlikus tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima dirvožemio mėginius. Dirvožemio tyrimai atliekami tam tikru laiku prieš sodinant superelitinę dauginamąją medžiagą ir, jeigu kyla įtarimų dėl užkrėtimo kenkėjais, tyrimai kartojami augalams augant.

64. Siekiant nustatyti superelitinių poskiepių užsikrėtimą kenkėjais, nurodytais aprašo 63 punkte, dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami, įvertinus kenkėjų biologines savybes ir klimato sąlygas, palankias kenkėjams plisti.

65. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei tam tikros genties ar rūšies augalai, kurie yra kenkėjų, nurodytų aprašo 4 priede, augalai šeimininkai, dirvožemyje nebuvo auginti bent penkerius metus ir nekyla įtarimų, kad tame dirvožemyje yra atitinkamų kenkėjų.

66. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikusi tikrinimą, nustatė, kad dirvožemyje nėra aprašo 4 priede atitinkamai genčiai ar rūšiai nurodytų kenkėjų ir kenkėjų, kurie perneša virusus.

67. Dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami pagal *EAAO* arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

68. Superelitiniai motininiai poskiepai auginami, kol superelitinių motininių poskiepių veislė išlieka stabili ar aplinkos sąlygomis, kuriomis jie auginami, nekinta, taip pat įvertinami bet kurie kiti veiksniai, darantys poveikį veislės stabilumui.

69. Jei superelitiniai motininiai poskiepai ir superelitiniai poskiepai neatitinka aprašo 58–68 punktų reikalavimų, tiekėjas juos pašalina, kad jie nebūtų šalia kitų superelitinių motininių

poskiepių ir superelitinių poskiepių. Tokie pašalinti superelitiniai poskiepai gali būti naudojami kaip elitiniai, sertifikuoti poskiepai ar CAC medžiaga, jeigu atitinka apraše atitinkamoms kategorijoms nustatytus reikalavimus.

70. Tiekėjas gali nešalinti superelitinių motininių poskiepių ar superelitinių poskiepių, jei imsis reikiamų priemonių užtikrinti, kad tie poskiepai vėl atitiktų aprašo 58–68 punktų reikalavimus.

71. Jei nustatomas atitinkamai genčiai ar rūšiai kenkėjas, nurodytas aprašo 2 ir 3 prieduose, tiekėjas pašalina užkrėstą superelitinį motininį poskiepį ar superelitinį poskiepį, kad jie nebūtų šalia kito superelitinio motininio poskiepio ar superelitinio poskiepio pagal aprašo 69 punkto reikalavimus ar imasi reikiamų priemonių pagal aprašo 70 punkto reikalavimus arba taiko reikalavimus, nurodytus aprašo 5 priede.

VII SKYRIUS

ELITINIŲ MOTININIŲ SODO AUGALŲ, ELITINĖS DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS ATITIKTIS NUSTATYTIEMS REIKALAVIMAMS

72. Elitinė dauginamoji medžiaga, išskyrus poskiepius, kai sodo augalų dauginamoji medžiaga nepriklauso veislei, ir elitiniai motininiai sodo augalai turi atitikti šiuos reikalavimus:

72.1. elitinis motininis sodo augalas turi būti vegetatyvinio dauginimo būdu išaugintas iš superelitinės dauginamosios medžiagos. Iš superelitinės dauginamosios medžiagos išaugintus elitinius motininius sodo augalus galima vegetatyviniu būdu dauginti reikiamą skaičių kartų, kad būtų gautas reikiamas elitinių motininių sodo augalų skaičius. Elitiniai motininiai sodo augalai gali būti dauginami vegetatyviniu arba mikrodauginimo būdu. Atitinkamų genčių ar rūšių augalų didžiausias leidžiamas kartų skaičius ir ilgiausia leidžiama elitinių motininių sodo augalų gyvavimo trukmė nurodyta 6 priede. Superelitinių motininių sodo augalų amžius turi būti apskaičiuotas atsižvelgiant į veislės stabilumą arba aplinkos sąlygas, kuriomis jie auginami, ir kitus veiksnius, darančius poveikį veislės stabilumui;

72.2. elitinė dauginamoji medžiaga turi būti išauginta iš elitinio motininio sodo augalo;

72.3. atitikti Oficialiajame sodo augalų veislės apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius. Valstybinė augalininkystės tarnyba turi įvertinti, ar elitiniai motininiai augalai ir elitinė dauginamoji medžiaga atitinka Oficialiajame sodo augalų veislės apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius. Vertinant turi būti atsižvelgiama:

72.3.1. į Nacionalinį augalų veislių sąrašą įrašytų veislių, taip pat veislių, kurioms taikoma augalo veislės teisinė apsauga, Oficialiajame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius;

72.3.2. ar į Nacionalinį augalų veislių sąrašą įrašytų veislių, Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius;

72.4. elitinis motininis sodo augalas ir elitinė dauginamoji medžiaga pripažįstami tik jei yra bet kurios atsakingos oficialios įstaigos ES arba trečiojoje šalyje parengta ataskaita, kurioje įrodoma, kad atitinkama veislė yra išskirtinė, vienoda ir stabili. Tačiau, kol veislė dar neįrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, atitinkamas motininis sodo augalas ir iš jo išauginta sodo augalų dauginamoji medžiaga gali būti naudojami tik elitinei arba sertifikuotai dauginamajai medžiagai auginti ir jais negali būti prekiaujama kaip elitine ar sertifikuota dauginamąja medžiaga;

72.5. turi būti iš esmės be defektų, kurie vėliau galėtų turėti įtakos pačios dauginamosios medžiagos kokybei. Elitinių motininių augalų ir elitinės dauginamosios medžiagos vizualųjį augalų tikrinimą atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas;

72.6. turi būti neužkrėsta kenkėjais, nurodytais aprašo 2 ir 3 prieduose. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas vizualiai tikrina lauke, patalpose ir siuntose elitinius motininius sodo augalus ir elitinę dauginamąją medžiagą dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdami į atitinkamą gentį ar rūšį kaip nurodyta aprašo 5 priede;

72.7. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš elitinių motininių sodo augalų ir elitinės dauginamosios medžiagos ir atlieka tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta aprašo 5 priede.

73. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas reguliariai turi tikrinti, ar elitinių motininių sodo augalų ir elitinės dauginamosios medžiagos sodo augalų veislės požymiai atitinka Oficialiajame sodo augalų veislės apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius.

74. Kilus įtarimui dėl elitinių motininių sodo augalų ir elitinės dauginamosios medžiagos užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš elitinių motininių sodo augalų ir elitinės dauginamosios medžiagos ir atlieka tyrimus.

75. Kiekvienai sodo augalų superelitinės dauginamosios medžiagos genčiai ar rūšiai ir kategorijai taikomi tikrinimo, mėginių ėmimo ir tyrimų reikalavimai yra nurodyti aprašo 5 priede.

76. Valstybinė augalininkystės tarnyba, siekdama nustatyti elitinio motininio augalo ar elitinės dauginamosios medžiagos užsikrėtimą kenkėjais, mėginius, nurodytus aprašo 72.7 papunktyje ir 74 punkte, ima ir tyrimus atlieka pagal EAAO arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

77. Mėginiai tiriami Valstybinės augalininkystės tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratorijoje.

78. Aprašo 72.6–72.7 papunkčių ir 74 punkto nuostatos netaikomos, jei:

78.1. elitiniai sodo motininiai augalai ar elitinė dauginamoji medžiaga laikomi kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu;

78.2. elitinė dauginamoji medžiaga išauginta teritorijose, kurios pagal atitinkamus tarptautinius fitosanitarijos priemonių standartus yra žinomos ar nustatytos kaip neužkrėstos atitinkamais karantininiais kenkėjais („Reikalavimai kenkėjais neužkrėstoms teritorijoms nustatyti“. ISPM Nr. 4 (1995), Roma, IPPC, FAO 2017.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

79. Jei elitiniai motininiai sodo augalai ar elitinė dauginamoji medžiaga auginami dirvožemyje, jis turi būti neužkrėstas aprašo 4 priede nurodytais kenkėjais būdingais tam tikrai genčiai ar rūšiai, taip pat kenkėjais, kurie perneša virusus. Neužsikrėtimas kenkėjais nustatomas paėmus mėginius ir atlikus tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima dirvožemio mėginius. Dirvožemio tyrimai atliekami tam tikru laiku prieš sodinant elitinius motininius augalus ar elitinę dauginamąją medžiagą ir, jeigu kyla įtarimų dėl užkrėtimo kenkėjais, tyrimai kartojami jiems augant.

80. Siekiant nustatyti elitinių motininių sodo augalų užsikrėtimą kenkėjais, nurodytais aprašo 79 punkte, dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami, įvertinus kenkėjų biologines savybes ir klimato sąlygas, palankias kenkėjams plisti.

81. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei tam tikros genties ar rūšies augalai, kurie yra kenkėjų, nurodytų aprašo 4 priede, augalai šeiminingai, dirvožemyje nebuvo auginti bent penkerius metus ir nekyla įtarimų, kad tame dirvožemyje yra atitinkamų kenkėjų.

82. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikusi tikrinimą, nustatė, kad dirvožemyje nėra aprašo 4 priede atitinkamai genčiai ar rūšiai nurodytų kenkėjų ir kenkėjų, kurie perneša virusus.

83. Dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami pagal EAAO arba kitus tarptautinius mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

84. Elitinių motininių sodo augalų amžius turi būti apskaičiuotas atsižvelgiant į veislės stabilumą arba aplinkos sąlygas, kuriomis jie auginami, ir kitus veiksnius, darančius poveikį veislės

stabilumui.

85. Jeigu leidžiama išauginti daug elitinių motininių sodo augalų kartų, kiekviena karta, išskyrus pirmąją, gali būti išauginta iš bet kurios ankstesnės kartos.

86. Elitiniai motininiai sodo augalai ir elitinė dauginamoji medžiaga auginami lauke, atskirai nuo potencialių oru ar per šaknis perduodamos infekcijos šaltinių, taip pat saugomi nuo kryžminės infekcijos, perduodamos per mašinas, skiepijimo įrankius ir kitus galimus šaltinius. Atstumas lauke nustatomas atsižvelgiant į sodo augalų dauginamosios medžiagos tipą, kenkėjų buvimą konkrečioje teritorijoje ir susijusius rizikos veiksnius.

87. Elitiniai poskiepai, kai dauginamoji medžiaga nepriklauso veislei, įskaitant elitinius motininius poskiepius, turi atitikti šiuos reikalavimus:

87.1. elitinis motininis poskiepis turi būti vegetatyvinio dauginimo būdu išaugintas iš superelitinio poskiepio. Iš superelitinio poskiepio išaugintus elitinius motininius poskiepius galima vegetatyviniu būdu dauginti reikiamą skaičių kartų, kad būtų gautas reikiamas elitinių motininių poskiepių skaičius. Elitiniai motininiai poskiepai gali būti dauginami vegetatyviniu arba mikrodauginimo būdu. Atitinkamų genčių ar rūšių augalų didžiausias leidžiamas kartų skaičius ir ilgiausia leidžiama elitinių motininių poskiepių gyvavimo trukmė nurodyta aprašo 6 priede. Superelitinių motininių poskiepių amžius turi būti apskaičiuotas atsižvelgiant į veislės stabilumą arba aplinkos sąlygas, kuriomis jie auginami, ir kitus veiksnius, darančius poveikį veislės stabilumui;

87.2. elitiniai poskiepai turi būti išauginti iš elitinių motininių poskiepių;

87.3. turi atitikti rūšies apraše išvardytus požymius;

87.4. turi būti iš esmės be defektų, kurie vėliau galėtų turėti įtakos pačių poskiepių kokybei. Elitinių motininių poskiepių ir elitinių poskiepių vizualų tikrinimą atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas;

87.5. turi būti neužkrėsti kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas vizualiai tikrina elitinius motininius poskiepius ir elitinius poskiepius lauke, patalpose ir siuntose dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdami į atitinkamą gentį ar rūšį kaip nurodyta aprašo 5 priede;

87.6. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš elitinių motininių poskiepių ir elitinių poskiepių ir atlieka tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta aprašo 5 priede.

88. Kilus įtarimui dėl elitinių motininių poskiepių ir elitinių poskiepių užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš elitinių motininių poskiepių ir elitinių poskiepių ir atlieka tyrimus.

89. Sodo augalų elitiniam motininiam poskiepiui ir elitiniam poskiepiui taikomi tikrinimo, mėginių ėmimo ir tyrimų reikalavimai yra nurodyti aprašo 5 priede.

90. Valstybinė augalininkystės tarnyba, siekdama nustatyti elitinių motininių poskiepių ar elitinių poskiepių užsikrėtimą kenkėjais, mėginius, nurodytus aprašo 87.6 papunktyje ir 88 punkte, ima ir tyrimus atlieka pagal *EAAO* arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

91. Mėginiai tiriami Valstybinės augalininkystės tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratorijoje.

92. Jei elitiniai motininiai poskiepai ir elitiniai poskiepai laikomi kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu, aprašo 87.5–87.6 papunkčių ir 88 punkto nuostatos netaikomos.

93. Jei elitiniai motininiai poskiepai ar elitiniai poskiepai auginami dirvožemyje, jis turi būti neužkrėstas aprašo 4 priede nurodytais kenkėjais, būdingais tam tikrai genčiai ar rūšiai, taip pat kenkėjais, kurie perneša virusus. Neužsikrėtimas kenkėjais nustatomas paėmus mėginius ir atlikus tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima dirvožemio mėginius. Dirvožemio tyrimai atliekami tam tikru laiku prieš sodinant elitinius motininius augalus ar elitinę dauginamąją medžiagą ir, jeigu kyla įtarimų dėl užkrėtimo kenkėjais, tyrimai kartojami jiems augant.

94. Siekiant nustatyti elitinių motininių poskiepių ar elitinių poskiepių užsikrėtimą kenkėjais, nurodytais aprašo 93 punkte, dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami, įvertinus kenkėjų biologines savybes ir klimato sąlygas, palankias kenkėjams plisti.

95. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei tam tikros genties ar rūšies augalai, kurie yra kenkėjų, nurodytų aprašo 4 priede, augalai šeiminingai, dirvožemyje nebuvo auginti bent penkerius metus ir nekyla įtarimų, kad tame dirvožemyje yra atitinkamų kenkėjų.

96. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikusi tikrinimą, nustatė, kad dirvožemyje nėra aprašo 4 priede atitinkamai genčiai ar rūšiai nurodytų kenkėjų ir kenkėjų, kurie perneša virusus.

97. Dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami pagal *EAAO* arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

98. Jeigu leidžiama išauginti daug elitinių motininių poskiepių kartų, kiekviena karta, išskyrus pirmąją, gali būti išauginta iš bet kurios ankstesnės kartos.

99. Elitinių motininių poskiepių amžius turi būti apskaičiuotas atsižvelgiant į veislės stabilumą arba aplinkos sąlygas, kuriomis jie auginami, ir kitus veiksnius, darančius poveikį veislės stabilumui.

100. Elitiniai motininiai poskiepiai ir elitiniai poskiepiai auginami lauke, atskirai nuo potencialių oru ar per šaknis perduodamos infekcijos šaltinių, taip pat saugomi nuo kryžminės infekcijos, perduodamos per mašinas, skiepijimo įrankius ir kitus galimus šaltinius. Atstumas lauke nustatomas atsižvelgiant į sodo augalų dauginamosios medžiagos tipą, kenkėjų buvimą konkrečioje teritorijoje ir susijusius rizikos veiksnius.

101. Jei elitiniai motininiai augalai, elitinė dauginamoji medžiaga ar elitiniai motininiai poskiepiai, elitiniai poskiepiai neatitinka aprašo 72–86 ar 87–100 punktų reikalavimų, atitinkamai tiekėjas juos pašalina, kad jie nebūtų šalia kitų elitinių motininių augalų, elitinės dauginamosios medžiagos ar elitinių motininių poskiepių, elitinių poskiepių. Tokie pašalinti elitiniai motininiai augalai, elitinė dauginamoji medžiaga ar elitiniai motininiai poskiepiai, elitiniai poskiepiai gali būti naudojami kaip sertifikuota dauginamoji medžiaga ar CAC medžiaga, jeigu atitinka apraše atitinkamoms kategorijoms nustatytus reikalavimus.

102. Tiekėjas gali nešalinti tų elitinių motininių augalų, elitinės dauginamosios medžiagos ar elitinių motininių poskiepių, elitinių poskiepių, jei imsis reikiamų priemonių užtikrinti, kad tie elitiniai motininiai augalai, elitinė dauginamoji medžiaga ar elitiniai motininiai poskiepiai, elitiniai poskiepiai vėl atitiktų aprašo 72–86 ar 87–100 punktų reikalavimus.

103. Jei nustatomas atitinkamai genčiai ar rūšiai kenkėjas, nurodytas aprašo 2 ir 3 prieduose, tiekėjas pašalina užkrėstą elitinį motininį sodo augalą ar elitinę dauginamąją medžiagą, kad jie nebūtų šalia kito elitinio motininio sodo augalo ar elitinės dauginamosios medžiagos pagal aprašo 101 punkto reikalavimus ar imasi reikiamų priemonių pagal aprašo 102 punkto reikalavimus arba taiko reikalavimus, nurodytus aprašo 5 priede.

VIII SKYRIUS

SERTIFIKUOTOS DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS, SERTIFIKUOTOS MOTININĖS MEDŽIAGOS IR SODO AUGALŲ ATITIKTIS NUSTATYTIEMS REIKALAVIMAMS

104. Sertifikuota dauginamoji medžiaga, sertifikuota motininė medžiaga ir sodo augalai turi atitikti šiuos reikalavimus:

104.1. sertifikuotas motininis augalas turi būti išaugintas iš superelitinės ar elitinės dauginamosios medžiagos. Sertifikuotų motininių augalų amžius turi būti apskaičiuotas

atsižvelgiant į veislės stabilumą arba aplinkos sąlygas, kuriomis jie auginami, ir kitus veiksnius, darančius poveikį veislės stabilumui;

104.2. sertifikuota dauginamoji medžiaga ir sodo augalai turi būti išauginti iš sertifikuoto motininio augalo;

104.3. sertifikuoti motininiai augalai, sertifikuota dauginamoji medžiaga ir sodo augalai turi atitikti Oficialiajame sodo augalų veislės apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius. Valstybinė augalininkystės tarnyba, atsižvelgdama į veislių požymius, turi įvertinti, ar sertifikuoti motininiai augalai, sertifikuota dauginamoji medžiaga ir sodo augalai atitinka Oficialiajame sodo augalų veislės apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše aprašytus požymius. Vertinant turi būti atsižvelgiama:

104.3.1. į Nacionalinį augalų veislių sąrašą įrašytų veislių, taip pat veislių, kurioms taikoma augalo veislės teisinė apsauga, Oficialiajame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius;

104.3.2. ar į Nacionalinį augalų veislių sąrašą įrašytų veislių, Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius;

104.4. sertifikuotas motininis augalas ir sertifikuota dauginamoji medžiaga pripažįstami tik tada, jei yra bet kurios atsakingos oficialios įstaigos ES arba trečiojoje šalyje parengta ataskaita, kurioje įrodoma, kad atitinkama veislė yra išskirtinė, vienoda ir stabili. Tačiau, kol veislė dar neįrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, atitinkamas sodo augalų motininis augalas ir iš jo išauginta dauginamoji medžiaga gali būti naudojami tik sertifikuotai dauginamajai medžiagai auginti ir jais negali būti prekiaujama kaip sertifikuota dauginamąja medžiaga;

104.5. turi būti iš esmės be defektų, kurie vėliau galėtų turėti įtakos pačios sodo augalų dauginamosios medžiagos kokybei. Sertifikuotų motininių augalų, sertifikuotos dauginamosios medžiagos, sodo augalų vizualų tikrinimą atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas;

104.6. turi būti neužkręsta kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas vizualiai tikrina sertifikuotus motininius augalus ir sertifikuotą dauginamąją medžiagą, sodo augalus lauke, patalpose ir siuntose dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdami į atitinkamą gentį ar rūšį kaip nurodyta aprašo 5 priede;

104.7. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš sertifikuotų motininių sodo augalų ir sertifikuotos dauginamosios medžiagos ir atlieka tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta aprašo 5 priede.

105. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas turi reguliariai tikrinti

sertifikuotų motininių sodo augalų, sertifikuotos dauginamosios medžiagos ir sodo augalų veislės požymių atitiktį Oficialiajame sodo augalų veislių apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislių apraše išvardytiems požymiams.

106. Kilus įtarimui dėl sertifikuotų motininių sodo augalų, sertifikuotos dauginamosios medžiagos, sodo augalų užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš sertifikuotų motininių sodo augalų, sertifikuotos dauginamosios medžiagos, sodo augalų ir atlieka tyrimus.

107. Sertifikuotų motininių sodo augalų, sertifikuotos dauginamosios medžiagos, sodo augalų tikrinimo, mėginių ėmimo ir tyrimų reikalavimai yra nurodyti aprašo 5 priede.

108. Valstybinė augalininkystės tarnyba, siekdama nustatyti sertifikuotų motininių sodo augalų, sertifikuotos dauginamosios medžiagos, sodo augalų užkrėtimą kenkėjais, mėginius, nurodytus aprašo 104.7 papunktyje ir 106 punkte, ima ir tyrimus atlieka pagal EAAO arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

109. Mėginiai tiriami Valstybinės augalininkystės tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratorijoje.

110. Aprašo 104.6–104.7 papunkčių ir 106 punkto nuostatos netaikomos, jei:

110.1 sertifikuoti motininiai sodo augalai ar sertifikuota dauginamoji medžiaga laikomi kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu;

110.2. sertifikuota dauginamoji medžiaga išauginta teritorijose, kurios pagal atitinkamus tarptautinius fitosanitarijos priemonių standartus yra žinomos ar nustatytos kaip neužkrėstos atitinkamais karantininiais kenkėjais („Reikalavimai kenkėjais neužkrėstoms teritorijoms nustatyti“. ISPM Nr. 4 (1995), Roma, IPPC, FAO 2017.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

111. Jei sertifikuoti motininiai sodo augalai, sertifikuota dauginamoji medžiaga, sodo augalai auginami dirvožemyje, jis turi būti neužkrėstas aprašo 4 priede nurodytais kenkėjais, būdingais tam tikrai genčiai ar rūšiai, taip pat kenkėjais, kurie perneša virusus. Neužsikrėtimas kenkėjais nustatomas paėmus mėginius ir atlikus tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima dirvožemio mėginius. Dirvožemio tyrimai atliekami tam tikru laiku prieš sodinant elitinius motininius sodo augalus ar elitinę dauginamąją medžiagą ir, jeigu kyla įtarimų dėl užkrėtimo kenkėjais, tyrimai kartojami jiems augant.

112. Siekiant nustatyti užsikrėtimą kenkėjais, nurodytais aprašo 111 punkte, dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami, įvertinus kenkėjų biologines savybes ir klimato sąlygas, palankias kenkėjams plisti.

113. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei tam tikros genties ar rūšies augalai, kurie yra kenkėjų, nurodytų aprašo 4 priede, augalai šeimininkai, dirvožemyje nebuvo auginti bent penkerius metus ir nekyla įtarimų, kad tame dirvožemyje yra atitinkamų kenkėjų.

114. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikusi tikrinimą, nustatė, kad dirvožemyje nėra aprašo 4 priede atitinkamai genčiai ar rūšiai nurodytų kenkėjų ir kenkėjų, kurie perneša virusus.

115. Dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami pagal *EAAO* arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

116. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei sertifikuota dauginamoji medžiaga ir sodo augalai yra išauginti iš sertifikuoto motininio sodo augalo, atitinkančio aprašo 111–115 punktuose dirvožemiui keliamus reikalavimus. Jei auginami sertifikuoti sodo augalai, dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami.

117. Sertifikuotų motininių sodo augalų amžius turi būti apskaičiuotas atsižvelgiant į veislės stabilumą arba aplinkos sąlygas, kuriomis jie auginami, ir kitus veiksnius, darančius poveikį veislės stabilumui.

118. Sertifikuoti poskiepai, kai medžiaga nepriklauso veislei, įskaitant sertifikuotus motininius poskiepius, turi atitikti šiuos reikalavimus:

118.1. požymiai turi atitikti rūšies apraše išvardytus požymius;

118.2. turi būti iš esmės be defektų, kurie vėliau galėtų turėti įtakos pačių poskiepių kokybei. Vizualųjį sertifikuotų motininių poskiepių ir sertifikuotų poskiepių tikrinimą atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas;

118.3. turi būti neužkrėsta kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose. Valstybinė augalininkystės tarnyba ir prireikus tiekėjas vizualiai tikrina sertifikuotus motininius poskiepius ir sertifikuotus poskiepius lauke, patalpose ir siuntose dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdami į atitinkamą gentį ar rūšį kaip nurodyta aprašo 5 priede;

118.4. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš sertifikuotų motininių poskiepių ir sertifikuotų poskiepių ir atlieka tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta aprašo 5 priede.

119. Kilus įtarimų dėl sertifikuotų motininių poskiepių ir sertifikuotų poskiepių užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba ima mėginius iš sertifikuotų motininių poskiepių bei sertifikuotų poskiepių ir atlieka tyrimus.

120. Sertifikuotų motininių poskiepių, sertifikuotų poskiepių tikrinimo, mėginių ėmimo ir tyrimų reikalavimai yra nurodyti aprašo 5 priede.

121. Valstybinė augalininkystės tarnyba, siekdama nustatyti motininių poskiepių ir sertifikuotų poskiepių užkrėtimą kenkėjais, mėginius, nurodytus aprašo 118.4 papunktyje ir 119 punkte, ima ir tyrimus atlieka pagal *EAAO* arba kitus tarptautiniu mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

122. Mėginiai tiriami Valstybinės augalininkystės tarnybos Fitosanitarinių tyrimų laboratorijoje.

123. Jei sertifikuoti poskiepai laikomi kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu, aprašo 118.3–118.4 papunkčių ir 119 punkto nuostatos netaikomos.

124. Jei sertifikuoti motininiai poskiepai, sertifikuoti poskiepai auginami dirvožemyje, jis turi būti neužkrėstas aprašo 4 priede nurodytais kenkėjais, būdingais tam tikrai genčiai ar rūšiai, taip pat kenkėjais, kurie perneša virusus. Neužsikrėtimas kenkėjais nustatomas paėmus mėginius ir atlikus tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima dirvožemio mėginius. Kenkėjai, kurie perneša virusus, būdingus atitinkamai genčiai ir rūšiai, nustatomi paėmus mėginius ir atlikus tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba ima dirvožemio mėginius. Dirvožemio tyrimai atliekami prieš sodinant sertifikuotus motininius poskiepius ir, jeigu kyla įtarimų dėl užkrėtimo kenkėjais, tyrimai kartojami jiems augant.

125. Siekiant nustatyti sertifikuotų motininių poskiepių, sertifikuotų poskiepių užsikrėtimą kenkėjais, nurodytais aprašo 124 punkte, dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami, įvertinus kenkėjų biologines savybes ir klimato sąlygas, palankias kenkėjams plisti.

126. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei tam tikros genties ar rūšies augalai, kurie yra kenkėjų, nurodytų aprašo 4 priede, augalai šeimininkai, dirvožemyje nebuvo auginti bent penkerius metus ir nekyla įtarimų, kad tame dirvožemyje yra atitinkamų kenkėjų.

127. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei Valstybinė augalininkystės tarnyba, atlikusi tikrinimą, nustatė, kad dirvožemyje nėra aprašo 4 priede atitinkamai genčiai ar rūšiai nurodytų kenkėjų ir kenkėjų, kurie perneša virusus.

128. Dirvožemio mėginiai imami ir tyrimai atliekami pagal *EAAO* arba kitus tarptautiniu

mastu pripažintus protokolus. Jeigu tokių protokolų nėra, Valstybinė augalininkystės tarnyba tyrimus atlieka vadovaudamasi Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintais protokolais. EK ir kitoms valstybėms narėms paprašius, Valstybinė augalininkystės tarnyba teikia Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus protokolus.

129. Dirvožemio mėginiai neimami ir tyrimai neatliekami, jei sertifikuoti poskiepai yra išauginti iš sertifikuoto motininio poskiepio, atitinkančio aprašo 124–128 punktuose dirvožemiui keliamus reikalavimus.

130. Sertifikuotų motininių poskiepių amžius turi būti apskaičiuotas atsižvelgiant į veislės stabilumą arba aplinkos sąlygas, kuriomis jie auginami, ir kitus veiksnius, darančius poveikį veislės stabilumui.

131. Jei sertifikuoti motininiai augalai, sertifikuota dauginamoji medžiaga ar sertifikuoti motininiai poskiepai, sertifikuoti poskiepai neatitinka aprašo 104–117, 118–130 punktų reikalavimų, atitinkamai tiekėjas juos pašalina, kad jie nebūtų šalia kitų sertifikuotų motininių sodo augalų, sertifikuotos dauginamosios medžiagos ar sertifikuotų motininių poskiepių, sertifikuotų poskiepių. Tokie pašalinti sertifikuoti motininiai sodo augalai, sertifikuota dauginamoji medžiaga ar sertifikuoti motininiai poskiepai, sertifikuoti poskiepai gali būti naudojami kaip CAC medžiaga, jeigu atitinka apraše šiai kategorijai nustatytus reikalavimus.

132. Tiekėjas gali nešalinti tų sertifikuotų motininių augalų, sertifikuotos dauginamosios medžiagos ar sertifikuotų motininių poskiepių, sertifikuotų poskiepių, jei imsis reikiamų priemonių užtikrinti, kad tie sertifikuoti motininiai augalai, sertifikuota dauginamoji medžiaga ar sertifikuoti motininiai poskiepai, sertifikuoti poskiepai vėl atitiktų aprašo 104–117, 118–130 punktų reikalavimus.

133. Jei nustatomas atitinkamai genčiai ar rūšiai kenkėjas, nurodytas aprašo 2 ir 3 prieduose, tiekėjas pašalina užkrėstą sertifikuotą motininį sodo augalą ar sertifikuotą dauginamąją medžiagą, kad jie nebūtų šalia kito sertifikuoto motininio sodo augalo ar sertifikuotos dauginamosios medžiagos pagal aprašo 131 punkto reikalavimus ar imasi reikiamų priemonių pagal aprašo 132 punkto reikalavimus arba taiko reikalavimus, nurodytus aprašo 5 priede.

134. Sodo augalų dauginamoji medžiaga, atitinkanti tam tikrai kategorijai keliamus reikalavimus, negali būti maišoma su kitų kategorijų sodo augalų dauginamąja medžiaga. Motininiai sodo augalai ir sodo augalų dauginamoji medžiaga turi būti palaikomi taip, kad per visą auginimo procesą būtų atskirai atpažįstami.

135. CAC medžiaga, išskyrus poskiepius, kai medžiaga nepriklauso veislei, turi atitikti šiuos reikalavimus:

135.1. išauginta iš tiekėjo pažymėto atrinktojo medžiagos šaltinio;

135.2. atitikti Oficialiajame sodo augalų veislės apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius. Tiekėjas, pagal veislių požymius turi įvertinti, ar CAC medžiaga atitinka Oficialiajame sodo augalų veislės apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius. Vertinant turi būti atsižvelgiama:

135.2.1. į Nacionalinį augalų veislių sąrašą įrašytų sodo augalų veislių ir veislių, kurioms taikoma sodo augalo veislės teisinė apsauga, Oficialiajame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius;

135.2.2. ar į Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytus požymius;

135.3. turi būti iš esmės be defektų. Tikrinimą atlieka tiekėjas;

135.4. CAC medžiaga iš esmės turi būti neužkrėsta kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose. Tiekėjas tikrina CAC medžiagą lauke, patalpose ir siuntose dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdamas į atitinkamą gentį ar rūšį kaip nurodyta aprašo 5 priede.

136. Atsižvelgiant į atitinkamos CAC medžiagos veislių požymius, CAC medžiagos atitiktis Oficialiajame sodo augalų veislės apraše ar Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše išvardytiems požymiams turi būti reguliariai tikrinama.

137. Valstybinė augalininkystės tarnyba, tiekėjui paprašius, ima mėginius iš identifikuotos CAC motininės medžiagos ar CAC medžiagos ir atlieka tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta aprašo 5 priede.

138. Kilus įtarimų dėl identifikuotos CAC motininės medžiagos ar CAC medžiagos užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba, tiekėjui paprašius, paima mėginius iš identifikuotos CAC motininės medžiagos ar CAC medžiagos ir atlieka tyrimus.

139. Tiekėjas turi apžiūrėti CAC medžiagą ir paimti mėginius bei atlikti tyrimus, kaip nurodyta aprašo 5 priede.

140. Jei CAC medžiaga laikoma kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu, aprašo 135.4 papunkčio ir 137–138 punktų nuostatos netaikomos, jei CAC medžiaga:

140.1. laikoma kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu;

140.2. išauginta teritorijose, kurios pagal atitinkamus tarptautinius fitosanitarijos priemonių standartus yra žinomos ar nustatytos kaip neužkrėstos atitinkamais karantiniais kenkėjais („Reikalavimai kenkėjais neužkrėstoms teritorijoms nustatyti“. ISPM Nr. 4 (1995), Roma, IPPC, FAO 2017).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

141. *Citrus*, *Fortunella* ir *Poncirus* rūšių CAC medžiaga:

141.1. turi atitikti aprašo 135.3–135.4 papunkčiuose išdėstytus reikalavimus:

141.2. turi būti išauginta iš nustatytos CAC motininės medžiagos, neužkrėstos kenkėjais, nurodytais aprašo 3 priede;

141.3. Valstybinei augalininkystės tarnybai, tiekėjui paprašius, paėmus mėginius ir atlikus tyrimus, nuo paskutinio vegetacijos ciklo pradžios turi būti nustatyta, kad ji neužkrėsta kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 priede.

142. CAC poskiepai, kai medžiaga nepriklauso veislei, turi atitikti šiuos reikalavimus:

142.1. turi atitikti rūšies apraše išdėstytus požymius;

142.2. turi būti iš esmės be defektų, kurie vėliau galėtų turėti įtakos pačių poskiepių kokybei. Tikrinimą atlieka tiekėjas;

142.3. turi būti neužkrėsti kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose. Tiekėjas tikrina CAC poskiepius lauke, patalpose ir siuntose dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose, atsižvelgdamas į atitinkamą gentį ar rūšį kaip nurodyta aprašo 5 priede.

143. Kilus įtarimų dėl CAC poskiepių užsikrėtimo kenkėjais, nurodytais aprašo 2 priede, Valstybinė augalininkystės tarnyba, tiekėjui paprašius, paima mėginius iš CAC poskiepių augyno ir atlieka tyrimus.

144. Tiekėjas turi apžiūrėti CAC poskiepius. Valstybinė augalininkystės tarnyba, tiekėjui paprašius, turi paimti mėginius ir atlikti tyrimus dėl užsikrėtimo kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 3 priede, atsižvelgdama į atitinkamą gentį ar rūšį ir kategoriją kaip nurodyta 5 priede.

145. Jei CAC poskiepai laikomi kriogeninio augalų medžiagos konservavimo būdu, aprašo 142.3 papunkčio ir 143–144 punktų nuostatos netaikomos.

146. Jei CAC medžiaga ar CAC poskiepai neatitinka aprašo 135–141 ar 142–145 punktų reikalavimų, atitinkamai, tiekėjas juos pašalina, kad jie nebūtų šalia kitos CAC medžiagos ar CAC poskiepių.

147. Tiekėjas gali nešalinti tos CAC medžiagos ar CAC poskiepių, jei imsis reikiamų priemonių užtikrinti, kad ta CAC medžiaga ar CAC poskiepai vėl atitiktų aprašo 135–141 ar 142–145 punktų reikalavimus.

IX SKYRIUS REIKALAVIMAI SODO AUGALŲ DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS IR SODO AUGALŲ TIEKĖJAMS

148. Valstybinė augalininkystės tarnyba atestuoja sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų tiekėjus vadovaujantis Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. 266 „Dėl Dauginamosios medžiagos tiekėjų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir įtraukia juos į Atestuotų dauginamosios medžiagos tiekėjų sąrašą. Jei tiekėjas nusprendžia vykdyti kitokią veiklą nei ta, kuriai jis buvo atestuotas, jis turi būti atestuojamas iš naujo.

149. Tiekėjai turi imtis visų būtinų priemonių garantuoti, kad visuose sodo augalų dauginamosios medžiagos ar sodo augalų auginimo ir tiekimo rinkai etapuose būtų laikomasi apraše išdėstytų reikalavimų.

150. Tiekėjas turi tvarkyti tiekiamos rinkai sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų kiekio bei kokybės apskaitą. Apskaita turi būti tvarkoma taip, kad būtų galima atsekti kiekvienos siuntos tiekimo rinkai eigą. Dokumentai, susiję su sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų kiekiu bei kokybe, saugomi ne trumpiau kaip trejus metus.

151. Medelyne turi būti paskirtas asmuo, kuris užtikrina sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų kokybę.

152. Tiekėjai, dauginantys sodo augalų dauginamąją medžiagą ir auginantys sodo augalus bei juos tiekiantys rinkai, turi:

152.1. būti parengę atitinkamoms gentims ar rūšims tinkamą auginimo proceso kritinių taškų nustatymo ir stebėjimo planą. Į stebėjimo planą turi būti įtraukti šie punktai:

152.1.1. augalų vieta ir skaičius;

152.1.2. jų auginimo laiko planavimas;

152.1.3. dauginimo veiksmai;

152.1.4. pakavimo, laikymo ir transportavimo veiksmai;

152.2. saugoti kritinių taškų stebėjimo informacijos įrašus, nurodytus aprašo 152.1 papunktyje. Šiuos įrašus tiekėjai turi saugoti ne trumpiau nei trejus metus po to, kai buvo išauginta atitinkama sodo augalų dauginamoji medžiaga. Valstybinei augalininkystės tarnybai paprašius, tiekėjai privalo pateikti šiuos įrašus patikrinti;

152.3. prireikus imti mėginius tyrimams laboratorijoje atlikti, siekiant patikrinti, ar laikomasi aprašo nuostatų;

152.4. užtikrinti, kad auginimo metu sodo augalų dauginamosios medžiagos siuntas būtų galima atpažinti atskirai;

152.5. užtikrinti, kad įrašai apie sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų auginimą ir tiekimą rinkai saugomi ne trumpiau nei trejus metus ir, Valstybinei augalininkystės tarnybai paprašius, būtų pateikiami patikrinti;

152.6. saugoti laukų tikrinimo, mėginių ėmimo ir tyrimų įrašus tol, kol atitinkama sodo augalų dauginamoji medžiaga ir sodo augalai yra jų žinioje, ir, kol vykdoma veikla bent trejus metus po to, kai ta sodo augalų dauginamoji medžiaga ir sodo augalai buvo pašalinti arba parduoti;

152.7. tiekėjai, kurių su šia sritimi susijusi veikla apsiriboja vien dauginamosios medžiagos ir sodo augalų, išaugintų ir supakuotų ne jų patalpose, tiekimu rinkai, turi saugoti dauginamosios medžiagos ir sodo augalų pirkimo, pardavimo ir (arba) pristatymo įrašus.

153. Valstybinė augalininkystės tarnyba ne rečiau kaip kartą per metus tikrina, kaip tiekėjai laikosi aprašo 152 punkte nustatytų reikalavimų. Valstybinė augalininkystės tarnyba turi rengti ir saugoti visų atliktų laukų patikrų, mėginių ėmimo, tyrimų rezultatų ir datų įrašus.

X SKYRIUS

REIKALAVIMAI SODO AUGALŲ DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS IR SODO AUGALŲ VEISLĖMS

154. Sodo augalų dauginamoji medžiaga ir sodo augalai turi būti tiekiami rinkai tuo veislės pavadinimu, kuris yra jiems suteiktas. Būtina nurodyti poskiepių, kurie nepriklauso veislei, rūšį ar tarprūšinį hibridą.

155. Sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų veislėms keliami reikalavimai:

155.1. turi būti suteikta teisinė apsauga ES ar bet kurioje ES valstybėje narėje, vadovaujantis naujų augalų veislių teisinės apsaugos nuostatomis;

155.2. jos turi būti įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą arba į nacionalinius ES valstybių narių augalų veislių sąrašus pagal aprašo 158 punktą;

155.3. jos turi būti visuotinai žinomos. Veislė laikoma visuotinai žinoma, jeigu:

155.3.1. yra įrašyta į nacionalinius ES valstybių narių augalų veislių sąrašus arba jai suteikta teisinė apsauga Europos Bendrijoje ar kitoje ES valstybėje narėje;

155.3.2. buvo pateikta paraiška dėl jos įrašymo į nacionalinius augalų veislių sąrašus bet kurioje ES valstybėje narėje arba paraiška dėl sodo augalų veislės teisinės apsaugos suteikimo;

155.3.3. veislė, kurios požymiai aprašyti oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše ir buvo tiekiama rinkai Lietuvos Respublikos teritorijoje arba kitoje valstybėje narėje iki 2012 m. rugsėjo 30 d.

156. Nuoroda į veislės pavadinimą gali būti daroma tais atvejais, kai veislė neturi tikrosios vertės komercinei augalininkystei, su sąlyga, kad veislės požymiai aprašyti Oficialiai pripažintame sodo augalų veislės apraše ir sodo augalų dauginamoji medžiaga bei sodo augalai yra parduodami kaip CAC medžiaga atitinkamos valstybės narės teritorijoje ir yra nustatomi etiketėje ar dokumente pateikiant nuorodą į šią nuostatą.

157. Vadovaujantis tarptautinėmis rekomendacijomis, kiekviena veislė turi būti aprašoma ir visose ES valstybėse turi turėti, kiek tai įmanoma, tą patį pavadinimą.

158. Veislės gali būti oficialiai įregistruotos, jei nustatoma, kad jos atitinka tam tikrus oficialiai patvirtintus reikalavimus ir turi Oficialų sodo augalų veislės aprašą. Veislės taip pat gali būti oficialiai įregistruotos, jei jų medžiaga atitinkamos valstybės narės teritorijoje buvo prekiauta iki 2012 m. rugsėjo 30 d. ir jei jos turi Oficialiai pripažintą sodo augalų veislės aprašą.

159. Genetiškai modifikuota veislė gali būti oficialiai įregistruota tik tuomet, jei genetiškai modifikuoto organizmo, iš kurio ji susideda, atžvilgiu buvo išduotas leidimas vadovaujantis Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymu arba pagal 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų, su visais pakeitimais.

XI SKYRIUS

ES PALYGINAMIEJI BANDYMAI

160. ES valstybėse atliekami mėginių bandymai arba, kai kuriais atvejais, tyrimai, siekiant patikrinti, ar sodo augalų dauginamoji medžiaga ir sodo augalai atitinka apraše nustatytus reikalavimus ir sąlygas, įskaitant susijusias su augalų sveikatingumu. EK gali organizuoti ES valstybių narių ir EK atstovų atliekamų palyginamųjų bandymų patikrinimus.

161. ES palyginamieji bandymai gali būti atliekami ES siekiant atlikti sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų, rinkai pateiktų pagal privalomas arba savo nuožiūra taikomas šių reikalavimų nuostatas, įskaitant susijusias su augalų sveikatingumu.

162. Šie palyginamieji bandymai naudojami sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų tikrinimo techniniams metodams derinti ir patikrinti, ar laikomasi reikalavimų, kuriuos turi atitikti ši sodo augalų dauginamoji medžiaga. Rengiamos palyginamųjų bandymų pažangos ataskaitos ir konfidencialiai siunčiamos ES valstybėms ir EK.

163. EK užtikrina, kad Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinis komitetas tam tikrais atvejais patvirtintų priemonės dėl aprašo 160 ir 161 punktuose nurodytų bandymų koordinavimo, atlikimo, tikrinimo ir jų rezultatų įvertinimo. Prireikus patvirtinamos konkrečios priemonės. Palyginamieji bandymai atliekami ir su sodo augalų dauginamąja medžiaga, ir su sodo augalais, išaugintais ne ES valstybėse.

XII SKYRIUS

SODO AUGALŲ DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS SERTIFIKAVIMAS IR

TIEKIMAS RINKAI

164. Sodo augalų dauginamoji medžiaga ir sodo augalai, išskyrus CAC medžiagą, sertifikuojami, jeigu:

164.1. augalų veislės įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą, Lietuvos Respublikoje saugomų augalų veislių sąrašą arba nacionalinius ES valstybių augalų veislių sąrašus;

164.2. asmenys, tiekiantys rinkai sodo augalų dauginamąją medžiagą ar sodo augalus, atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

164.3. atitinka apraše nustatytus reikalavimus (įskaitant, superelitinių ir elitinių augalų klonų tapatumo išsaugojimą);

164.4. iškasama arba atskiriama nuo motininės medžiagos, ruošama atskiromis siuntomis;

164.5. skirtingos kilmės sodo augalų dauginamoji medžiaga ar sodo augalai yra sudedami kartu ar sumaišomi juos pakuojant, saugant, vežant ar pristatant, tiekėjai daro įrašus, kuriuose nurodomi tokie duomenys: siuntos sudėtis ir jos atskirų sudedamųjų dalių kilmė;

164.6. ne jaunesni kaip vienerių metų amžiaus sodo augalai paženklinėti etikete lauke, prieš juos iškasant, ir tiekėjas, pabaigęs ženklinimą, apie tai informavo Valstybinę augalininkystės tarnybą. Jeigu sodo augalai ženklinami vėliau, tos pačios siuntos sodo augalai turi būti kasami kartu ir laikomi atskirai nuo kitų siuntų paženklinetuose kontaineriuose, kol šie sodo augalai bus paženklinėti;

164.7. Valstybinė augalininkystės tarnyba patikrina sodo augalus prieš juos iškasant;

164.8. siunta yra vienalytė.

165. Sodo augalų dauginamoji medžiaga, kurią sertifikavo Valstybinė augalininkystės tarnyba, tiekama rinkai, jeigu:

165.1. turi etiketę, kuri atitinka aprašo 165.3 papunktyje nurodytus reikalavimus ir sertifikatą, kurį išdavė Valstybinė augalininkystės tarnyba. Etiketės forma tvirtinama Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu. Valstybinė augalininkystės tarnyba gali leisti etiketę atspausdinti ir pritvirtinti jos prižiūrimam tiekėjui. Sertifikatas negalioja, jei etiketės buvo nuimtos ar pažeistos;

165.2. kiekvienas ryšulėlis ar augalo vienetas paženklintas etikete taip, kad, pažeidus ją, liktų etiketės sugadinimo žymės;

165.3. etiketė pagaminta iš atsparios atmosferos poveikiui medžiagos ir anksčiau nenaudota, nenutrinama, lengvai matoma ir įskaitoma. Etiketėje turi būti nurodoma:

165.3.1. „ES taisyklės ir standartai“;

165.3.2. valstybės narės kodas (LT);

165.3.3. „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos“;

165.3.4. tiekėjo pavadinimas arba jo registracijos numeris;

165.3.5. pakuotės arba ryšulio numeris, savaitės numeris arba siuntos numeris;

165.3.6. botaninis augalo pavadinimas;

165.3.7. kategorija, jei elitinė medžiaga, ir kartų skaičius;

165.3.8. veislė ar augalo klonas;

165.3.9. poskiepis, jo veislės pavadinimas ar jos apibūdinimas, arba tarprūšinis hibridas. Jei augalai skiepyti, tokia informacija pateikiama apie poskiepius ir į viršūnę skiepytus augalus. Jeigu tai veislės, kurių oficialios registracijos arba augalo veislės teisinės apsaugos paraiškos nagrinėjamos, nurodoma tokia informacija: „siūlomas pavadinimas“ ir „paraiška nagrinėjama“;

165.3.10. jei veislė yra oficialiai pripažinta, nuoroda „oficialiai pripažintas sodo augalų veislės aprašas“;

165.3.11. kiekis;

165.3.12. auginimo šalis ir atitinkamas kodas (jei tai kita nei ženklinimo valstybė narė);

165.3.13. išdavimo metai;

165.3.14. jeigu pirminė etiketė buvo pakeista kita – pirminės etiketės išdavimo metai;

165.4. augalo paso informacija etiketėje pateikta kaip nurodyta 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/2031 dėl apsaugos priemonių nuo augalų kenkėjų, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 ir (ES) Nr. 1143/2014 ir panaikinamos Tarybos direktyvos 69/464/EEB, 74/647/EEB, 93/85/EEB, 98/57/EB, 2000/29/EB, 2006/91/EB ir 2007/33/EB, su visais pakeitimais.

166. Sodo augalų etikečių spalvos:

166.1. superelitinės dauginamosios medžiagos – balta su įstriža violetine juosta;

166.2. elitinės dauginamosios medžiagos – balta;

166.3. sertifikuotos dauginamosios medžiagos – mėlyna.

167. Jei sodo augalų dauginamoji medžiaga arba sodo augalai yra tos pačios pakuotės, ryšulio ar konteinerio dalis, tą pačią siuntą sudarančia sodo augalų dauginamąja medžiaga ar sodo augalais galima prekiauti su viena etikete. Etiketė tvirtinama prie tos pakuotės, ryšulio ar konteinerio.

168. Genetiškai modifikuota sodo augalų dauginamoji medžiaga ar sodo augalai pagal Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymą turi būti tiekiami rinkai tik tuomet, jei genetiškai modifikuotam organizmui buvo išduotas leidimas arba pagal Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003.

169. Kai produktai, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuoti organizmai, gauti iš sodo augalų ar sodo augalų dauginamosios medžiagos, yra skirti naudoti kaip maistas arba maisto

sudėtyje, kaip nurodyta reglamento (EB) Nr. 1829/2003 3 straipsnyje, arba kaip pašaras arba pašaro sudėtyje, kaip nurodyta reglamento (EB) Nr. 1829/2003 15 straipsnyje, sodo augalai ar sodo augalų dauginamoji medžiaga turi būti tiekiami rinkai tik tuomet, jei maistui ar pašarui, gautam iš šios medžiagos, buvo išduotas leidimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1829/2003.

170. Genetiškai modifikuotos veislės sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų etiketėse arba oficialiuose ar neoficialiuose dokumentuose, kurie tvirtinami arba pridedami prie sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų siuntos, pagal aprašo nuostatas turi būti aiškiai nurodyta, kad veislė yra genetiškai modifikuota, ir nurodyti genetiškai modifikuotų organizmų pavadinimai.

171. CAC medžiaga tiekama rinkai, jeigu:

171.1. CAC medžiagos siunta vienalytė ir yra pridėtas tiekėjo dokumentas. Tiekėjo dokumentas neturi būti panašus į aprašo 165.3 papunktyje nurodytą etiketę, kad tų dviejų dokumentų nebūtų įmanoma supainioti;

171.2. tiekėjo dokumente nurodoma:

171.2.1. „ES taisyklės ir standartai“;

171.2.2. valstybės narės kodas (LT);

171.2.3. „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos“;

171.2.4. tiekėjo pavadinimas arba jo registracijos numeris;

171.2.5. siuntos numeris arba savaitės numeris;

171.2.6. botaninis augalo pavadinimas;

171.2.7. CAC medžiaga;

171.2.8. veislė ar augalo klonas;

171.2.9. poskiepis, jo veislės pavadinimas arba jos apibūdinimas arba tarprūšinis hibridas. Jei augalai skiepyti, tokia informacija pateikiama apie poskiepius ir į viršūnę skiepytus augalus. Jeigu tai veislės, kurių oficialios registracijos arba augalo veislės teisinės apsaugos paraiškos nagrinėjamos, nurodoma tokia informacija: „siūlomas pavadinimas“ ir „paraiška nagrinėjama“;

171.2.10. dokumento išdavimo data;

171.3. jeigu tiekėjo dokumentas pritvirtintas prie CAC medžiagos siuntos ir jis yra geltonos spalvos. Tiekėjo dokumentas turi būti aiškiai matomas ir įskaitomas.

172. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja CAC medžiagą.

173. Jei CAC medžiaga tiekama su augalo pasu, tiekėjui pageidaujant jis gali būti laikomas tiekėjo dokumentu. Visais atvejais turi būti nurodyta „ES kokybė“ ir atsakinga institucija, taip pat veislė ar poskiepio pavadinimas ir kategorija.

174. Jei mažmenininkas, nepažeisdamas kitų teisės aktų nuostatų, sodo augalų dauginamąją

medžiagą ir sodo augalus tiekia galutiniam naudotojui neprofesionalui, ženklavimo reikalavimai gali būti apriboti atitinkama informacija apie medžiagą.

175. Jei atsiranda laikinų sunkumų tiekiant sodo augalų dauginamąją medžiagą ir sodo augalus, atitinkančius šiuos reikalavimus, EK sprendimu gali būti patvirtintos tiekimo rinkai priemonės dėl sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų, atitinkančios ne tokius griežtus reikalavimus.

176. Leidžiama prekiauti siuntomis CAC medžiaga ir sodo augalais, kuri neužkrėsta kenkėjais, nurodytais aprašo 2 ir 3 prieduose. Tiekėjui apžiūrėjus, paėmus mėginius ir atlikus tyrimus, nuo paskutinio vegetacijos ciklo pradžios turi būti nustatyta, kad CAC medžiaga ir sodo augalai nėra užsikrėtę kenkėjais, kurie nurodyti aprašo 2 ir 3 prieduose.

177. Tiekiant rinkai sodo augalų dauginamąją medžiagą ir sodo augalus, netaikomi jokie kiti apribojimai dėl tiekėjo, kenkėjų nustatymo, auginimo terpės ir tikrinimo tvarkos, išskyrus numatytus apraše.

178. Jei nustatoma, kad sodo augalų dauginamoji medžiaga ir sodo augalai neatitinka apraše nustatytų reikalavimų, Valstybinė augalininkystės tarnyba imasi atitinkamų veiksmų užtikrinti, kad sodo augalų dauginamoji medžiaga ir sodo augalai atitiktų aprašo nuostatas, o jei tai neįmanoma, uždraudžia tokią sodo augalų dauginamąją medžiagą ir sodo augalus tiekti rinkai.

179. Jei nustatoma, kad tiekėjo rinkai tiekama sodo augalų dauginamoji medžiaga ir sodo augalai neatitinka šių reikalavimų, Valstybinė augalininkystės tarnyba turi užtikrinti, kad prieš tokį tiekėją bus imtasi atitinkamų priemonių. Jei tiekėjui uždraudžiama tiekti rinkai sodo augalų dauginamąją medžiagą ar sodo augalus, Valstybinė augalininkystės tarnyba apie tai praneša EK ir ES valstybių kompetentingoms institucijoms.

180. Visos priemonės, kurių buvo imtasi pagal 177 punkto nuostatas, panaikinamos, kai tik įsitikinama, kad sodo augalų dauginamoji medžiaga ar sodo augalai, kuriuos tiekėjas ketina tiekti rinkai, ateityje atitiks šiuos reikalavimus.

181. EK nustatyta tvarka nusprendžia, ar ne ES valstybėje išauginta sodo augalų dauginamoji medžiaga ir sodo augalai, dėl kurių suteikiamos tokios pat garantijos dėl tiekėjo įsipareigojimų, veislės tapatumo požymių, augalų sveikatingumo, auginimo terpės, pakavimo, kontrolės priemonių, ženklavimo, visais šiais atžvilgiais yra lygiavertė sodo augalų dauginamajai medžiagai ir sodo augalams, išaugintiems ES.

182. Kol bus priimtas šio aprašo 181 punkte nurodytas sprendimas, Valstybinė augalininkystės tarnyba iki 2025 m. gruodžio 31 d., nepažeisdama fitosanitarinės teisės aktų nuostatų, sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų įvežimui iš ne ES valstybių taiko reikalavimus, kurie nurodyti šiame apraše.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

183. EK nustatyta tvarka aprašo 182 punkte nurodytas terminas įvežant sodo augalų dauginamąją medžiagą ir sodo augalus į ES valstybes gali būti pratęstas, kol bus priimtas 181 punkte minimas sprendimas. Sodo augalų dauginamajai medžiagai ir sodo augalams, įvežtiems į ES valstybę, kitose ES valstybėse netaikomi jokie tiekimo rinkai apribojimai, nei nurodyta aprašo 182 punkte.

184. Iki 2029 m. gruodžio 31 d. leidžiama Lietuvos Respublikos teritorijoje tiekti rinkai sodo augalų dauginamąją medžiagą ir sodo augalus, gautus iš superelitinių, elitinių ir sertifikuotų motininių augalų arba iš CAC medžiagos, kurie buvo iki 2017 m. sausio 1 d. ir oficialiai sertifikuoti iki 2029 m. gruodžio 31 d. arba atitiko CAC medžiagai keliamus reikalavimus. Tiekiant rinkai tokią sodo augalų dauginamąją medžiagą ir sodo augalus, jie nustatomi teikiant nuorodą į šį punktą etiketėje ir dokumente.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

185. Iki 2021 m. birželio 30 d. leidžiama Lietuvos Respublikos teritorijoje tiekti rinkai CAC medžiagą, prie kurios pritvirtintos ne geltonos spalvos etiketės, jei šios etiketės jau buvo naudojamos iki 2020 m. balandžio 1 d. Tiekiant rinkai tokią CAC medžiagą, ji nustatoma kaip nurodyta apraše išdėstyta tiekėjo dokumente arba teikiant šią nuorodą į tiekėjo etiketę.

XIII SKYRIUS

SODO AUGALŲ DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS IR SODO AUGALŲ LAIKYMO IR VEŽIMO REIKALAVIMAI

186. Atrinktieji motininiai sodo augalai, motininiai sodo augalai, sodo augalų dauginamoji medžiaga, poskiepai, kai medžiaga nepriklauso veislei, ir sodo augalai saugykloje, kuri yra apsaugota nuo vabzdžių ir kurioje užtikrinama, kad nepatektų oru ar iš kitų galimų šaltinių perduodama infekcija, turi būti laikomi atskirai ir paženklinėti etiketėmis. Motininiai sodo augalai ir sodo augalų dauginamoji medžiaga gali būti laikomi kriogeninio konservavimo būdu.

187. Sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų laikymo sąlygos turi būti tokios, kad laikymo metu nebūtų pakenkta pačios sodo augalų dauginamosios medžiagos ar sodo augalų kokybei.

188. Sertifikuota dauginamoji medžiaga ar sodo augalai saugykloje turi būti laikomi atskirai nuo CAC medžiagos, kad nesusimaišytų.

189. Sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų vežimo sąlygos turi būti tokios, kad vežimo metu nebūtų pakenkta pačios sodo augalų dauginamosios medžiagos ar sodo augalų kokybei.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-276](#), 2004-04-30, *Žin.*, 2004, Nr. 78-2734 (2004-05-11), i. k. 1042330ISAK003D-276

Nr. [3D-584](#), 2007-12-27, *Žin.*, 2008, Nr. 1-39 (2008-01-03), i. k. 1072330ISAK003D-584

Nr. [3D-778](#), 2016-12-30, paskelbta TAR 2016-12-30, i. k. 2016-30137

Nr. [3D-402](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11249

7 priedas. Neteko galios nuo 2020-04-01

Priedo naikinimas:

Nr. [3D-198](#), 2020-03-19, paskelbta TAR 2020-03-19, i. k. 2020-05759

Papildyta priedu:

Nr. [3D-778](#), 2016-12-30, paskelbta TAR 2016-12-30, i. k. 2016-30137

Priedų pakeitimai:

1 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [3D-402](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11249

2 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [3D-402](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11249

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

3 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [3D-402](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11249

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

4 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [3D-402](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11249

5 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [3D-402](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11249

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

6 priedas

Papildyta priedu:

Nr. [3D-402](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11249

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-276](#), 2004-04-30, Žin., 2004, Nr. 78-2734 (2004-05-11), i. k. 1042330ISAK003D-276

Dėl žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 383 "Dėl Privalomųjų reikalavimų vaisinių ir uoginių sodo augalų sodmenims" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-584](#), 2007-12-27, Žin., 2008, Nr. 1-39 (2008-01-03), i. k. 1072330ISAK003D-584

Dėl žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 383 "Dėl Privalomųjų reikalavimų vaisinių ir uoginių sodo augalų sodmenims" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-626](#), 2010-07-07, Žin., 2010, Nr. 82-4359 (2010-07-13), i. k. 1102330ISAK003D-626

Dėl žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 383 "Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų reikalavimų aprašo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-65](#), 2011-02-01, Žin., 2011, Nr. 16-740 (2011-02-08), i. k. 1112330ISAK0003D-65

Dėl žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 383 "Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų reikalavimų aprašo patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-126](#), 2010-02-18, Žin., 2010, Nr. 22-1040 (2010-02-23), i. k. 1102330ISAK003D-126

Dėl žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 383 "Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų reikalavimų aprašo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-872](#), 2014-11-19, paskelbta TAR 2014-11-19, i. k. 2014-17185

Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 383 „Dėl Privalomųjų reikalavimų vaisinių ir uoginių sodo augalų sodmenims“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-778](#), 2016-12-30, paskelbta TAR 2016-12-30, i. k. 2016-30137

Dėl žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 383 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-409](#), 2019-07-05, paskelbta TAR 2019-07-05, i. k. 2019-11204

Dėl žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 383 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-198](#), 2020-03-19, paskelbta TAR 2020-03-19, i. k. 2020-05759

Dėl žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 383 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-402](#), 2020-05-27, paskelbta TAR 2020-05-27, i. k. 2020-11249

Dėl žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 383 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-341](#), 2023-05-24, paskelbta TAR 2023-05-24, i. k. 2023-09785

Dėl žemės ūkio ministro 1999 m. spalio 7 d. įsakymo Nr. 383 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos sodo augalų dauginamosios medžiagos ir sodo augalų kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo